

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslo-
bodjenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám:
137. éjjel 488. Sörgőnyelv: „Deibácska”, Novisad

NOVISAD, 1926. JULIUS 2.

PÉNTEK

Előfizetési ára: egy hóra 40, három hóra 120, fél
évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám
ára hétköznap 150 dinár, vasárnapként 2 dinár.

Árviz veszélye

Megindult a folyam, amely eddig méltó-
ságot nyugalommal hömpölygött évszázados
medrében, hogy megreszketesse azokat, akik
nem tisztelték erejét, akik nem félték hatalmát.
Az ösfolyam, amelynek mentén aranyba érielt
kalásztenger ringott és hatalmas városok, tor-
nyos paloták, szerény zsupfödeles házak vál-
togatták egymást, most irtózatos haraggal, min-
dent elsőpró erővel tör előre. A partlakók ál-
matlan éjszakáik, dolgos nappalaik minden
pillanatát nehéz harcban élik: küzdeniök kell a
leghatalmasabb elemmel, a vízzel. Inognak a
gátak és csak az emberi erő maximumon tu-
l való feszítése tudta eddig megakadályozni a
katasztrófa bekövetkeztét, ez azonban még nem
mult el és nincs kizárva, hogy mire e sorok
napvilágot látnak, a pusztítóva hömpölygő ár
legyőzte az emberi erőfeszítést és ezer meg
ezer embert tett talán lakástalanná, ezer meg
ezer hold termőföldet temetett el a Duna
hullámsíjába.

Itt a veszély közvetlen közelségében vet-
jük fel a kérdést, hogy ma, amikor a tech-
nika és tudomány annyira fejlett már, sza-
bad e ilyen katasztrófának bekövetkezni?
Nem! hangzik mindenünnen a válasz. Meg-
lehet és meg kell akadályozni a víz pusztítá-
sát, amely száz és száz millió kárt okozhat
egyesekeknek és az országnak egyaránt. A Duna
nem az a szeszélyes folyó, amelyet nem le-
hetne békére kényszeríteni, amelyet nem le-
hetne megfékezni és arra kényszeríteni, hogy
megáradva is partjai között maradjon és ne
pusztítson el felbecsülhetetlen értékeket, mérhe-
tetlen értékeket. A mostanában mindgyakrab-
ban előforduló árvíz katasztrófák hangosan
figyelmeztető jelek, hogy tenni kell valamit a
folyammal való harcban, nem szabad tétlenül
nézni, bűnös nyugalommal várni a katasztrófa
bekövetkezését. Amíg nincs közvetlen veszede-
lem, addig csak immel-ámmal foglalkoznak az
árvédelemmel, a tizenkettedik órában, amikor
már szinte elkerülhetetlen a veszedelem, nagy
lendülettel fognak hozzá a munkához.

Mindez pedig elkerülhető lenne és a
minduntalan megújuló árvízveszedelem elleni
védekezésre elhasznált energia és pénz ele-
gendő lenne hatalmas, új gát építésére, amely
szilárdan tudna ellenállani a Duna képzelhető
legmagasabb vizállásának is. Mindezt természe-
tesen eddig nem tették meg épen azért, mert
meg kellett volna. Minden árvízveszedelem
után tárgyalnak és anketéztek a gátépítés ügyé-
ben, de soha meg nem valósították, most, ha
ez a veszély elmúlik, talán mégis arra a belá-
tásra jutnak majd az illetékesek, hogy nem
elég beszélni, anketézni és politizálni, hanem
tenni is kell valamit.

Semilyen politikai faktor számára nem
lehet mentséget találni akkor, ha az árvíz-
katasztrófa tényleg bekövetkezne. Azok, akiknek
intézkedni kellett volna, akiknek cselekedniök
kellott volna mindig politikát láttak a gátépítés
kérdésében, amint minden más kérdésből is
mindig csak politikát csináltak. A politika meg-
öloje minden tervnek, minden az ország és
nép érdekében feltétlenül szükséges munkának.
Addig, amíg nálunk mindenből politikai kér-
dést csinálnak, semmi remény nem lehet arra,
hogy komoly teremtő és alkotó munka is
folyjon.

Puceli földmívelési miniszter megtekinti az árvédelmi munkát

Pasics Nikola befolyására napolta el a kormány a nemzetgyűlést

Beogradból jelentik: A kormány határo-
zata, amelynek eredményeként szerdán este el-
napolták, meglehetősen feltűnést keltett politikai
körökben, annál is inkább, mivel az volt a
nézet, hogy legalább még egy hétig együtt
marad a szkupstina. A kormány elhatározása
valószínűleg összefügg a nettunoi szerződéssel,
mivel nem akarta most a beográdi konvenciók
elfogadása után azt is megszavaztatni. Pasics
Nikolának az volt az óhaja, hogy a kormány
halassza őszre a nettunoi szerződés ratifikálását.

A parlament elnapolása nem jelenti még
azt, hogy a politikai életben teljes szünet kö-
vetkezett volna be. A kormány délelőtt 11 órá-
tól délután 2 óráig tartó minisztertanácson fog-

lalkozott folyóügyekkel és a kormány munka-
programjával. A minisztertanácson elhatározták,
hogy a kormány tagjai egyelőre nem mennek
szabadságra, hanem a fővárosban maradnak és
tárcáik keretébe vágó ügyeket intézik el.

A minisztertanács után dr. Pucelj Iván
földmívelésügyi miniszter kijelentette munka-
társunknak, hogy a kormány minden rendle-
kezésére álló eszközzel küzd az árvízveszede-
lem ellen. Eddig 12.000 ember dolgozik a gá-
takon és ha szükséges lesz, még katonaságot
is ki fognak rendelni. Tegnap a minisztérium
egy osztályfőnöke utazott a veszélyeztetett te-
rületekre, holnap pedig ő is megtekinti, hogyan
folynak a védekezési munkálatok.

Emberek, kikket államok futballoznak

Genfből jelentik: A népszövetségi ligák
uniójának vezértitkársága elkészítette annak a
javaslatnak tervezetét, amely az osztrák-magyar
monarchia területén alakult államokban az
állampolgársági kérdéssel összefüggően a
hontalanság problémáját kívánja szabályozni.

A tervezetet egy bizottság dolgozta ki, amely-
nek élén Sir Walter Napier angol jogász áll.
A tervezet felszólítja az érdekelt államo-
kat, hogy haladéktalanul ratifikálják az 1922.
évi április 5-én kelt római konvenciót és egé-
szítsék azt ki új intézkedésekkel. Ha egy hon-
talan egyént két állam elutasít az állampolgár-
ság elismerésére vonatkozó kérésével és a két

állam nem tud megegyezni az illető egyén ál-
lampolgársága felett, úgy az az állam, amely a
kérelmet mint második utasította el, hat hét alatt a
római egyezményben jelzett bizottsághoz folya-
modhat, amely köteles az eset felett három hó-
napon belül dönteni. Ha az illető állam négy-
héten belül nem teszi meg ezt a lépést, úgy
jogában áll a hontalan egyénnek ezt megtenni.

A bizottság javasolja, hogy a teljes ülés
hagyja jóvá a javaslatot és terjessze a Nép-
szövetség és az érdekelt államok kormányai
elő. Számos magyarnak érdeke fűződik ahhoz,
hogy a javaslat elfogadásra találjon.

A cseh szociáldemokraták Cserny ellen

A cseh szociáldemokrata „Právo Lidu”
a politikai helyzettel foglalkozva, ismét erős
támadást intéz Cserny miniszterelnök ellen,
akinek távozását sürgeti.

Cserny mint miniszterelnök teljesen passzív,
de mint belügyminiszter egészen tehetetlen.

Bizonyítja azt a szombat esti parlamenti
obstrukció, amikor felakarták ugyan vonultatni
a 90 emberből álló egész parlamenti őrséget,

de csak alig tíz jelent meg s ezek is teljesen
passzívan viselkedtek az obstrukciókkal szem-
ben. A parlamenti őrség azonban a belügy-
miniszter hatásköre alá tartozik, ha tehát sem-
mit sem csinált, úgy ez csak a belügyminiszter
erőtlenységét és tehetetlenségét bizonyítja.

A lap ezért erőlyesen követeli, hogy Cserny
mondjon le mindkét miniszteri tárcájáról.

Szabadiábra helyezik Bethlen támadóját

Genfből jelentik: Calami vizsgálóbíró teg-
nap kihallgatta Juszt Ivánt. Utána megkapta a
szövetségi tanács határozatát, hogy nem adják
ki Magyarországnak Juszt Ivánt. A vizsgáló-
bíró ezt közölte Bethlen támadójával és egy-

uttal azt is, hogy 2000 frank óvadék ellenében
szabadiábra helyezze. Juszt Ivánért le fogják
tenni a 2000 frankot és így még talán ma
szabadiábra helyezik.

Hlinka amerikai szereplése

Hlinka newyorki tartózkodása alatt, az
amerikai autonomista szlovákok előtt beszédet
mondott. Beszédében élesen kikelt a prágai
centralista körök ellen.

Masaryk elnök — mondotta Hlinka —
minden megegyezést megvalósított amit az
ideiglenes kormány érája alatt kötött, csupán
a legfontosabb, a pittsburgi egyezség meg-
valósításáról feledkezett meg.

Bennünket szlovákokat, akik csak elemi

jogainkat követeljük forradalom felé szorítanak.
Hangsúlyozom, hogy mi nem törünk a
köztársaság ellen.

Inkább meghalunk semhogy újból ma-
gyar uralom alá jussunk, amely bennünket
elnyomott.

Mi csak jogainkat akarjuk, melyeket a
pittsburgi szerződés is leszögezett s amely
szerződéssel most Masaryk papírrongyként
bánik.

Változatlanul súlyos a helyzet a Duna mellett

A víz még mindig árad -- Novoszelonál 15 centiméterrel emelték a gátat Noviszádon tegnap este 625 centiméter volt a vízállás

A Duna felső folyásán Budapestig apad. Budapestnél a harmadik hullám tegnap 628 centiméterrel tetőzött és ezentúl igen lassu apadás várható. Paks és Mohács között a második árhullám utolérte az elsőt és ennek folytán ezen a szakaszon újabb emelkedés észlelhető.

A Duna jugoszláv szakaszán a helyzet változatlanul komoly. Bogojevónál tegnap reggel 763 centiméter volt a vízállás a tegnapi előtti 755 centiméterrel szemben. Apatinnál tegnap reggel 767, este pedig 769 volt a víz állása. A Bogojevo—apatini szakaszon tovább is megfeszített erővel dolgoznak a gát erősítésén.

Bácsko-Novoszelonál Pántics miniszteri inspektor vezetésével folytak a munkák. Itt a gát alacsony volt, ezért 15 centiméterrel fel emelték. A munkában 1100 munkás és 400 kocsi vesz részt, ezeket Novoszeloból és a szomszédos falvakból rendelték ki munkára.

Novoszelonál szerdán este nyolc órakor a falu mellett veszedelmes mértékben kezdett átszivárogni a víz a töltésen, az odairányított munkások azonban megakadályozták a gát át-törését. A segélyhajók éjjelkor érkeztek meg Noviszádról és készenlétben állanak arra, ha a lakosságot meg kellene menteni. A földmive létségi miniszterium vízrajzi osztálya tegnap Karakos szmederevói mérnököt is Novoszelora küldte, hogy segédkezzen Pántics inspektornak. Novoszelotól Csébig nem fenyeget közvetlen veszély, a Cseb—Begecs szakaszon azonban már sokkal komolyabb a helyzet. Itt Sztojnic mérnök vezeti a munkát kétszáz kocsival és négyszáz emberrel. Tegnap éjjel Csébtől 8 kilométernyire igen kritikus volt a helyzet sikerült azonban a gátat annyira megerősíteni, hogy a víz nem törhette át.

Noviszádnál szintén változatlanul súlyos a helyzet. Tegnap újabb munkásokat állítottak munkába, a víz azonban mind több és több helyen szivárog át. Tegnap estig a víz 625 centiméterig emelkedett.

Noviszád készenlétben

Noviszádon lázas munka folyik a töltések megerősítése körül. A törvényszék előtti térről éjjel-nappal hatalmas kocsitábor szállítja a földet a veszélyeztetett helyekre. A Dunaparton óriási közönség szemléli az új feltöltési munkálatokat, amelyeket katonák végeznek. Az emberek szeme önkéntelenül is az uszoda közelében lévő mérőlécre tapad, amely óráról-órára jelzi a szünni nem akaró emelkedést. Tegnap délelőtt már 622 centimétert mutatott a kis köoszlop, amely mintha vízbe fojtaná bánatát, alig emelkedik ki egy arasznyira a vízből. Szerda este óta hét centiméterrel emelkedett a víz s azóta még mindig újabb és újabb víztömegek hömpölyögnek a város felé. Pedig a passzai harmadik árhullám még mindig nem érkezett meg s a dunamenti városok és községek rettegve várják a hivatlan vendéget.

Körüljártuk tegnap a városi árterületet, amely teljes sivárságában bontakozik ki előttünk. Ahová a szem elnéz, mindenütt víz. A hömpölygő és piszkos ár a Duna-ucca felőli részen már az uttestet nyaldossa. A hatalmas vontatókat már-nár a part felszínéig emelte a víz. Ugy tűnik fel az esti félhomályban egy hatalmas hajótest, mint a bolygó hollandi varázshajója.

A tisztikaszinó építkezése előtt két szakasz katonai töltéseket emel; az ökrösszekerek szakadatlanul szállítják a földet. A közönség kíváncsian szemléli a lázas munkát. Az emberek izgatottak és mindegyik újabb „értesülésekkel” növeli a fejtelenséget. A hivatásos rémhírtérjesztők már arról suttognak, hogy a selyemgyárat teljesen elöntötte a víz. Odamegyünk, de a selyemgyár még épségben van, csak a Duna felé eső részén nyaldossa a partot a piszkos víztömeg.

— Bajok vannak — mondja az egyik

szemlélő — ha ilyen tempóban emelkedik a Duna, el lehetünk készülve a legrosszabbra.

— Bizony — válaszolja a másik; 1876-ban is így kezdődött s akkor a főtéren csolnákáztunk.

Kiderült, hogy a „jól értesült” hetvenhatos csak tíz évvel később született.

A kamenicai oldalról sötét hírek kerüngenek. Ott már a Staub-féle vendéglőig hatolt a víz. A korcsmai feljártat a kikötő. Kedélyeskednek is a kamenicaiak rovására:

— Ha majd a Staubnál berugunk, nem lehet mondani, hogy „kint vagyunk a vízből”.

A Hadi-sziget viz alatt

A Hadi-szigeten a fűfák szomorúan me-redeznék az ég felé. Már csak a koronájuk látszik ki. A vágóhidnál megszakad a közlekedés. Onnan már csak csónakon lehet tovább jutni. A szücsök és béltisztítók háza viz alatt állanak. A bátrabbak még a padláson tanyáznak, a többiek már csónakokon költözködnek. A vágóhíddal szemben egy hosszú asztal köti le figyelmünket, rajta boros- és szódásüvegek.

— Hát ez micsoda? — kérdezzük. Csak nem korcsma?

— Dehogyan nem — válaszolja az egyik feketebajusos. En vagyok a „Dardanella”-vendéglő tulajdonosa s miután már az ágyamat is megsztatta a víz, az egész korcsmai berendezéssel ide költözködtem. Aki szomjas az itt is megtalál.

Csupics Mita, Csupics Paja és Keliner Emil szintén otthagyták a házukat a vízben és holmijukkal a vágóhidhoz költözködtek.

— Tessék elhinni — mondja az egyik — nem vagyunk mi irigylésreméltó teremtesek. Életünk csupa költözködés. Hol menekülni kell a víz elől, hol megint visszamenni. Két évvel ezelőtt is napokig a szabad ég alatt tanyáztunk s csak hetek múlva mehettünk vissza otthonunkba.

Egy katona arról panaszkodik, hogy a hömpölygő ár teljesen elöntötte a 7-ik gyalogezred konyhakertjét.

Nyolcvan hold került viz alá

s a hatalmas területen nem kevesebb mint 6000 kiló burgonya pusztult el. A katonai kincstár óriási kár érte. A katonai lövölde is teljesen viz alatt áll.

— Kutyaélet ez kérem — mondja az egyik földmives. Nem törődnek velünk az urak, pedig de hányszor ígérték, hogy megcsinálják a gátat. Mennyivel jobban járnak a kátyiak; ott a víz nem törte át a gátat, pedig csak egy kis községről, nem is városról van szó, ahol jobban kéne gondoskodni a szegény emberekre.

Némi kts maliciával mondhatjuk, hogy igazuk van az embereknek. A város sohasem fordított elegendő figyelmet az ármentesítésre, most pedig százazrekbe kerül naponta a rohamos ár elleni védekezés végrehajtására.

Szomorú képet mutat

a strandfürdő

ahol a víz nemcsak a finom és nagy költségekkel összehordott homokot, hanem a fürdőzők reményeit is magával sodorta. A meteorológusok, bár kánikulát jósoltak július és augusztus hónapokra, a kánikula még nem mutatkozik s ha meg is jelenik váratlanul, az áradás okozta károk kijavítása hetek munkájába fog elposványodni, addigra már elmulik a strandszezon.

A Dunán különben minden eshetőségre készen, monitorkor horgonyoznak. Az éjjeli világításban olyanok, mintha szoarét vagy dancingot rendeznének rajta, pedig szomorú kötelesség teljesítésére vállalkoztak; a nagy veszély esetén menteni, ami menthető.

A szerbiai árvíz

Beográdnál a Száva tegnap elérte az 518

centiméteres magasságot, vagyis egy nap alatt 18 centiméterrel emelkedett. Ugyanannyival emelkedett a Duna is s Zemunnál 575 centiméter a vízállás. Tekintettel azonban arra, hogy az emelkedés napról-napra nő, a város sürgős óvintézkedéseket fogantatott.

A Duna több helyen elérte a vasuti töltést, amely a fővárosi vágóhid felé vezet. A Boskovics bankház raktárait az ár már komolyan veszélyezteti. Az áradás folytán teljesen víz alá kerültek a dunai uszodák is s már csak a kabinok teteje látszik ki a vízből. A „Mon Plaisier” fürdőt a hömpölygő ár egyszerűen elsodorta, a kabinok alkatrészei pedig a vízben uszálnak.

A vasuti töltés résein át a víz elöntötte a töltés és az alsó város közötti részt s a Duna és a Száva torkolatánál magával sodorta a parton levő kis örházat.

A szávai hajókikötők viz alatt állanak. Az utasok pontonokon közlekednek az elárasztott területen keresztül a hajóhoz. A vasuti vonal és a vasuti töltés közötti rész, amely Zemun felé vezet, viz alá került. A szávai strandfürdő az elegáns vendéglővel együtt szintén viz alatt áll. Ha a víz tovább emelkedne, a strandfürdő kabinjai menthetlenül elpusztulnak. A strandszezonnak mindenesetre vége, mert a fürdő rendbehozása legalább egy hónapot vesz igénybe.

Délszerbiában a Vardár kilépett a medréből. Vinjica, Donji és Szrednji Konjari falvakat a víz teljesen elöntötte. Katlanovo fürdő elpusztult. Velez is viz alatt áll. Bitoljban már napok óta szakadatlanul esik az eső, szerdán pedig a villám becsapott a „Pobratim” kávéházba, ahol több embert súlyosan megsebesített. Toplicane és Brenovac viz alá kerültek. A kár óriási.

Nis mellett kiömlött a Nisava és pusztulással fenyegeti a környékbeli falvakat. Vladicsin Ham és Priboj között megszakadt a vasuti közlekedés.

Elfogadták a francia póthitelt

Párisból jelentik: A kamara és a szenátus tizenkétórás tanácskozás után ma reggel nyolc órakor megállapodásra jutott, az 1926. költségvetési év póthiteléről szóló törvényjavaslat ügyében, majd bizonyos módosításokkal elfogadták a javaslatot.

Párisból jelentik: Parlamenti körökben szinte általános az a felfogás, hogy a kormány kedden, a pénzügyi szervezetről folytatandó vitában kisebbségben marad. Ugy a jobb, mint a baloldalon hatalmas csoportnak az a véleménye, hogy a washingtoni adósságrendező egyezményt elfogadni nem lehet, ezzel azután elvész Caillaux pénzügyi programjának alapja is.

Törvényerőre emelkedik Angliában a nyolcórás munkanap

Londonból jelentik: A bányász-törvény tárgyalása során megnyilvánuló egyetlenség következtében, az angol alsóház hat óra hosszát vitakozott, az első szakaszon, végül is javaslatot fogadtak el, a vita bezárására. Zsufolt padosorok előtt folyt le a második szakasz vitája. Ez a szakasz öt évhez köti a törvény hatályát. Wodgewood munkáspárti képviselő, gyilkos cselekménynek mondotta a törvényt. A szakaszt végül is 271 szavazattal 123 szavazat ellenében elfogadták.

Londonból jelentik: A Morning Post közlése szerint a felsőház a jövőhét folyamán letárgyalja a harmadik olvasásában a nyolcórás munkanapról szóló javaslatot, úgyhogy a törvény már csütörtökön elnyeri a királyi hozzájárulást. A nyolcórás munkanap törvényerőre emelkedésével tetőpontra fog érni a szénsztrájk válsága. Általánosságban az a nézet, hogy a bányászok nem a jövőhéten, hanem csupán későbbi időpontban döntenek magatartásukról.

Olvassa a Délbácskát!

A munkásbiztosító pénztár felemelte a táppénzjárulékot

Tegnap óta már a XVIII-ik osztály lépett éleibe -- A legmagasabb táppénzjárulék ezenül 32 dinár naponta

A szociálpolitikai miniszter április hó 9-én kelt rendeletével újonnan szabályozta a munkásbiztosító pénztárak táppénzjárulékait. A rendelet szerint ugyanis az eddigi legmagasabb XVII-ik osztály mellé a XVIII-ik osztályt létesítette, amely egyttel felemeli az eddigi 26 dináros legmagasabb járulékot 32 dinárra. A fizetési maximumot pedig 40 dinárról 48 dinárra emelte fel s így ezenül a 48 dinár napibér maximummal rendelkező munkások is a 18-ik osztályba kerülnek.

Az új rendeletre vonatkozólag, amely tegnap július hó 1-én lépett életbe, Subics Marko, helyettes igazgató a következőket mondotta munkatársunknak:

— A szociálpolitikai miniszter rendelete nagy előnyt jelent a pénztár tagjai részére betegség esetén, mert az eddigi járulék túlkevesnek bizonyult. Ezenül minden munkás, aki a XVIII. osztály szerint fizeti járulékait, betegség esetén napi 32 dinár táppénzben részesül. A rendelet szerint a többi segély is módosul s ezenül majd a következő járulékok kerülnek kifizetésre:

Betegség esetén táppénz	32 dinár
Szülészeti segély napi	36 „
Csecsemő felszerelés	672 „
Temetkezési segély	1440 „

A rendelet értelmében mindazok, akik eddig a 17-ik osztály alapján kapták a betegjárulékot, ezenül automatica a 18-ik osztályba kerülnek. Ennek alapján azonban módosul a tagjáruléki kötelezettség is s így ezenül a 18-ik

osztályban levő tagok után havi 77.76 dinár fizetendő, ha pedig a hónapnak csak 30 napja van, havi 74.88 dinár a tagsági járulék.

Ebből az összegből a tagnak 45.55, illetve 47.30 dinárt kell fizetnie, a többletet pedig a munkaadó viseli.

— Azt hiszem, hogy az új intézkedés osztatlan meglepedést fog kelteni s a napi felemelt táppénz illeték nagy megkönnyebbülést jelent a beteg tagok szempontjából, akik betegség esetén elesnek keresetüktől.

— A munkásbiztosító pénztár különben a most meginduló fűrdőszében beteg tagjainak egy részét Palicson, Kaszindolon, Bresztovác, Melencén és Vrnjacska Banján helyezte el. Legközelebb szerződést kötünk Lipik, Krapinske Toplice, Varazdinszke Toplice és Rimszke Toplice fűrdőhelyekkel, ahol ugyancsak elhelyezük beteg tagjainkat. Mint tengeri üdülőhelyek elsősorban Rab és Crkvenica jönnek tekintetbe Kimondott szanatórium tüdőbetegek részére Bresztovác a Zagreb melletti Szljeme hegységben, míg Kaszindolra és Palicsra csak az üdülésre szoruló betegeket küldjük el. A napokban ujtjuk meg a szerződést a crkvenicai „Therapia” szállodával, ahol betegeinknek a legnagyobb kényelmet biztosítjuk. Az üdülésre szoruló jelentékeny részt több más, jónévvű fűrdőbe utaltuk levegőváltásra. Ezeket egyszerű táppénz kiutalása mellett küldtük nyaralni.

A fűrdőhelyekre utaltak száma már eddig is több százra emelkedett.

Párisban merényletet akartak elkövetni a spanyol király ellen

Párisból jelentik: A Matin közlése szerint, a spanyol király megérkezése előtt Párisban két spanyol letartóztattak, mégpedig Ascaso Franciskót, aki 1923-ban meggyilkolta a saragózi püspököt és Curetti Bonaventura anarchistát. Mind a ketten a közelmúltban jöttek Párisba Braziliából három másik anarchista társaságában. Ascaso, az öt letartóztatott detektív revolverével le akarta löni, de a lövések nem találtak. A letartóztatottak lakásán, három karabélyt találtak. A két spanyol beismerte, hogy azzal a szándékkal jöttek Párisba, hogy a spanyol király ellen merényletet köves-

senek el. A merénylő banda többi tagjai után most kutat a párisi rendőrség.

A reggeli lapok arról számolnak be, hogy a spanyol direktórium a legkönyörtelenebb módszerek alkalmazásával fojtja el az összeesküvést. Csupán katonai személyt, már több mint négyszázat tartóztattak le és nem mulik el nap, hogy magasállású politikusokat nem vezetnének fogságba. Elfogatási parancsot adtak ki Romanones, a liberális párt vezére ellen is, akinek azonban sikerült elmenekülni és jelenleg Handayében tartózkodik. Melquiade Alvarez volt miniszterelnököt is letartóztatták.

Bacher felfolyamodással élt letartóztatása ellen

Dobay Aurél súlyos mulasztással vádolta Bacher

Budapestről jelentik: A vizsgálóbíró tegnapi döntését, amely Bacher Emil ellen, az előzetes letartóztatást fenntartotta, Bacher védője felfolyamodta a vádtanácsához. A bűnügyre vonatkozó iratok ma már átkerültek a vádtanácsához, amely alkalmassint holnap fog dönteni, az előterjesztett felfolyamodás tárgyában. Ha a vádtanács is helyben hagyja előzetes letartóztatását, akkor a vizsgálóbíró azonnal megkezdi Bacher Emil részletes kihallgatását, valamint azokét a tanukét, akiket még a Bacher féle bűnügy kezdetén a rendőrség kihallgatott, a Viktória konszern ügyére vonatkozólag. Így elsősorban kihallgatják Dobay Aurélt, a Molinum leköszönt vezérigazgatóját, aki tudvalevően, a pénzügyminiszterhez intézett terjedelmes memorandumában mutatott rá elsősorban, azokra a rendkívül súlyos mulasztásokra, amelyeket Bacher Emil elkövetett. Az angol pénzcsoport két Budapestre küldött megbízotta, Schneller Alajossal, a Molinum ügyvezető igazgatójával és Russzó Illéssel, tegnap főként arról tárgyalt, hogy az angol pénzcsoport, a tartozás hátralévő részére, amely július 6-án lesz esedékes, adjon fizetési haladékot. A tárgyalások végleges eredménnyel nem jártak és az angolok azzal utaztak el, hogy Londonban fognak véglegesen dönteni, a követendő eljárásról.

A vizsgálóbíró, Bacher Emil letartóztatásának indoklásában azt mondja, hogy Bacher, az alapszabályok kifejezett rendelkezése ellenére, a közgyűlés megkérdése nélkül olyan kölcsönt vett fel, amelynek felvételei előreláthatólag a vállalat anyagi romlását vonta maga után. Bacher ugyanis 473 millió koronás külföldi font kölcsönt vett fel, amelynek 21 millió koroná kamata, a vállalat összes nyereségét messze túlhaladta. A kölcsön felvételénél, a malomvállalatok összes vagyonát lekötötte és elfogadta az a kikötést is, hogy a kölcsönt egy év alatt vissza kell fizetnie. Minthogy pedig ilyen módon, a vállalat minden vagyonát önhatalmulag a hitelezők kezére adta, a kölcsönt forgatókára, azt adósság kamataira és tőzsdejátékra használta fel ez a tényállás a hűtlen kezelés büntetének megállapítására alkalmas, mert spekulációja annak a vállalatnak, amelynek érdekeit kellett volna előmozdítani, szándékosan súlyos megkárosítását vonta maga után. A kölcsön módoszataiból és a felhasználás körülményeiből, a vállalat anyagi összeroppanásának, már eleve nyilvánvalónak kellett lennie Bacher előtt. A Fábri Oszkár letartóztatását indokoló vizsgálóbírói végzés azt mondja, hogy Fábri Hönich hozzájárulásával olyan előnyöket élvezett, amelyek őt, mint a részvénytársaság alkalmazottját meg nem illették és amelyek a

vállalat súlyos megkárosítására vezettek. Hönich és Fábri, az amerikai gabonaszpekuláció folyosítására, a vállalat vagyonával arányban nem álló kölcsönöket vettek igénybe, a közgyűlés megkérdése nélkül. A kölcsönöket forgatókára és tőzsdejátékra használták fel. Fábri, a vállalat vagyonát tiltott célra is igénybevette, 167 millió korona előleget vett fel és ennek visszafizetése sem szándékában, sem módjában nem állott.

Sportoló államférfiak

Herriot repülni szeret, Lloyd George golfozik, Clemenceau legyekre vadászik, Poincaré csak ír és olvas

Páris. A politika és a sportélet között nem nehéz megtalálni a kapcsolatot, hiszen a politikában az államférfiak talán még nehezebb versenyeket futnak, mint az atléták. A nagy nyilvánosság előtt startolnak s ugyancsak a nagy nyilvánosság — sokszor nemzetközi publikum — előtt bukhatnak el, vagy érkeznek be kész nemzetmentő nagyságokká. Az államférfi uszik az árral, ha kell, sőt könnyedén evez át más vizekre is, ha szükséges s nagyon rossz politikus az, aki nem tud riposztolni a váratlanul ügyes ellenfél cselvágásaira. A rosszul helyezkedő politikus éppen úgy kiesik a további játékból, akárcsak az utolsó futballcsapat, viszont az ambiciózus és tehetséges politikus könnyen rekord-ugrással juthat el a bársonyszékbe.

Talán ezekkel a közös rokoni vonásokkal lehet magyarázni államférfiaknak, nemzetek, országok sorsát intéző politikusoknak, diplomatáknak a sport iránt érzett szeretetét, amely egyik-másiknál már nem is szeretet, hanem szenvedély.

Herriot, a francia parlament elnöke — repülni szeret. A félreértések elkerülése végett hozzá kell tenni, hogy repülőgépen szeret repülni. A pilótamesterséghez úgy ért, mint a politika tudományához. Flandin, a francia Aéro Club elnöke ugyan azt mondja, hogy Herriot jobb politikus, mint repülő, politikai ellenfelei viszont az ellenkezőjét állítják róla.

Clemenceau, a francia „Tigris” bohó ifjú korában — rajongó vadász volt. Természetesen nem tigrisekre és oroszlánokra lövöldözött, hanem fácánokra és nyulakra. Szenvedélyéről ma, matuzsálemi korában sem mondott le s mint a környezetéhez tartozók mondják, — úgy ősz felé, amikor beköszöntenek a szomoru, esős napok és a legyek fáradtan, félig döglötten csuszálnak az ablak üvegtábláin — Clemenceau ezeket a fáradt, halálra ítélt legyeket fogdossa össze.

Yvon Delbos, Franciaország volt kultuszminisztere a labdarugást szereti — nézni. Lloyd George-ról mindenki tudja, hogy szenvedélyes golfozó. Amikor még ő dirigálta az angol politikát és a világ diplomatái vele folytattak tárgyalásokat, minden ilyen tárgyalás — egy golfpartival végződött. Ha valamelyik állam Lloyd George kegyét akarta megnyerni — a legjobban golfozó diplomatáját küldte hozzá. Egyedül Briand, Franciaország mostani miniszterelnöke volt az, akit nem sikerült Lloyd Georgenak a golf számára megnyerni. Egy ízben lendülettel magyarázta Briandnak a golf előnyeit. Hogy a golfozás milyen egyszerű sport, milyen egészséges, kitűnő hatással van szívre, tüdőre, kézre, lábra, sőt az agyra is. Briand nyugodtan végighallgatta angol pályatársát, aztán azt felelte:

— Néze, kérem, ha én már mindenáron golfozni akarok, kimegyek az országuttra és a botommal elkezdtem ütögetni az utamba kerülő kavicsokat. Ez ugyanaz és még a szabályokat sem kell magtanulnom.

Az államférfiakon kívül sportolnak a királyok is. V. Gusztáv, Svédország királya, a francia Riviera ismert tennisjátékosa, partnere Manuel, Portugália exkirálya, aki a sportban keres és úgy látszik, talál is enyhülést a honatalanság fájdalmaira. A spanyol király a polo és a golf nagymestere, míg a welsi herceg szenvedélyes lovas. Kevés ember pottyant annyiszor le már a lóról, mint őfensége.

Raymond Poincaré nem sportol. Ő csak ír és olvas. Reggel nyolckor kell és éjfélkor fekszik.

HIREK

FEKETE LAJOS:

Egy régi barha ház

Most lelkemben a mult emléke tanyáz és eszembe jut egy régi barna ház. A szöke zsinidélyek bús homloka felett végig álmodoztak sok-sok fehér telet. Kis udvarán nyáron virultak dália s vakációra jött a három kis-diák

A kertjében értek mézes szőlőfürtök s ősziüdöben szóltak vig szüreti kürtök. És szeptember végén az iszterháj alól boldog fecskék szálltak felnőtt szárnyakon...

1926. július 2. Péntek

Római katolikus: *Sarlós Boldogasszony*. Protestáns: *Oitokár*. Görög keleti: *(jun. 19.) Judás*. A nap kel reggel 4 óra 7 perckor, nyugszik 20 óra — perckor. A hold kel 11 óra 54 perckor. Nemzeti Színház: Antonia.

Időjárás: (A petrovaradint katonai meteorológiai állomás jelentése) Hazánkban nagy esőzések voltak. A szelek gyengültek, a hőmérséklet csökkent.

Időjárás: Változékony idő várható, gyenge szelekkel. A hőmérséklet tovább fog esni. Noviszádon boros idő várható, mérsékelt széllel, 12—20 C° közti hőmérséklettel.

— **Nyilvános konzisztórium a Vatikánban.** Rómából jelentik: A legutóbb megtartott nyilvános konzisztórium alkalmával XI. Pius pápa átnyújtotta a biboros kalapot a legújabb kinevezett kardinálisoknak. Régi szokás szerint, megtörtént az időközben kinevezett érsekek és erre jogosult püspökök részére a pallium kikérése. Az erre jogosult püspökök között van Virág Ferenc az új pécsi püspök is, aki szintén megkapta ezt a kivételes pápai jelvényt, amelyet a pápa, a főpapi teljhatalom kifejezése gyanánt a pátriárkáknak és érsekeknek adományoz. A pallium háromujnyi széles, fehér gyapjuból készült szallag, amelyet hat beleszórt fekete kereszt díszít. Rövidesen megérkezik Pécsre a pápának ez a kitüntetése, amelyet ünnepség keretében fognak átnyújtani a püspököknek.

— **A novisádi kath. olvasó és gazdakör** buzgó működési július 11-én, vasárnap este leadják Monostori Károly „A kicserélt völegény” (Utolsó kenet) című kitaláló 3 felvonásos dalos népszínművet.

— **Elzárják a vágóhidhoz vezető csatorna hidat.** A Kralja Aleksandra csatorna r. t. igazgatósága július 2. déli 12 órakor elzárja a noviszádi vágóhidhoz vezető csatorna hidat és azt július 3-án déli 12 órakor nyitja meg. A vágóhidra menő kocsiknak a Temerini kapunál levő hidon kell átmenniük azáltal míg a vágóhídi csatorna hid el van zárva.

— **A prágai szokolverseny.** Prágában július 4-én kezdődnek a nagy szokolversenyek, amelyekre Jugoszláviából kétrülbelül 6000 szokolista megy Prágába, részben hajón, részben vonaton, ezenkívül a Car Nikola hajóval 40 katonai akadémiás, 10 tiszti és 200 altiszt és tengerész utazik Prágába.

— **Magyarország ellenőrzőbiztosa nem fogadott el fizetést.** Budapestről jelentik: Magyarország pénzügyi ellenőrzésével kapcsolatban, Smith Jeremiás tisztsége június végével megszűnt, amelynek következtében, a fő-

biztos már el is hagyta Magyarország fővárosát. A főbiztos távozása alkalmával megállapított nyert, hogy Smith Jeremiás eddigi egész működése alatt, a nemzetek szövetsége tanácsa által részére megállapított tiszteletdíjat fel nem vette és azt most sem volt hajlandó elfogadni, amidőn a magyar kormány a főbiztos távozása alkalmával neki ezt újból felajánlotta. A főbiztos annak az óhajlásának adott kifejezést, hogy a szóban lévő összeg, az elszegényedett ország költségvetési többletének szaporítására szolgáljon. A kormány ezzel szemben méltányolva azt a meghatározott és szinte példátlanul álló önzetlenséget úgy határozott, hogy a főbiztos tiszteletdíjából, a főbiztos nevére a budapesti Műegyetemen alapítványt létesít, amelynek segítségével évenként 1—2 magyar műegyetemi haligatót fog támogatni, hogy Amerika nagy technikai vívmányait tanulmányozzák.

— **A magyar vasutakon tegnap érvénybe lépett a pengő valuta.** Budapestről jelentik: A magyar államvasutak vonalain a mai nappal életbelépett az új pengőtarifa. Az új díjszabás, a régi papirkorona tarifával szemben, a személyszállítás díjszabásában 10—15 százalékos emelkedést mutat, míg az árudíjszabásban olcsóbbodást jelent.

— **Vasúti karambol Olaszországban.** Rómából jelentik: Génua mellett, egy gyorsvonat összeütközött egy teherautóval, amelynek három utasa meghalt. A gyorsvonat az összeütközés után egyideig nem tudta folytatni útját, mert a teherautó benzinkészlete kiömlött és az uttesten tűz keletkezett.

— **Korfu szigetén játékbankot alapítanak.** Athénből jelentik: A görög kormány egy görög pénzcsoportnak engedélyt adott, hogy a Korfu szigetén levő Achilleon palotát játékkaszinóvá építsék át. A pénzcsoport, most Korfu szigetén a világ legnagyobb játékkaszinóját akarja felépíteni, amely vetekedni fog Montecarloval.

— **Deszkát, léceket, tölgyoszlopokat és egyéb épületfa-anyagot** legjobban vásárolhat a *Lisic-fatelepen*, Temerini-ut, a kanálison túl.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Csirics Szlávko, sikeresen tette le a vizsgát a noviszádi ügyvédvizsgáztató bizottság előtt.

— **Meglopták a vonaton.** Schäffer Ernő, sztarakanizsai kereskedő feljelentést tett a novisádi rendőrségen, hogy szerdán este a beográdi gyorsvonaton ismeretlen tettes ellopott 11.000 dinárt tartalmazó pénztárcáját. A feljelentés szerint Schäffer elaludt a fülkében s miután a nadrágzsebében levő pénztárcája a fekvésnél nagyon szorította, más oldalra fordult, úgy hogy pénztárcája a zsebéből kilátszott. A fülkét belülről bezárta s erre kényelmesen elhelyezkedett az ülésen, majd elaludt. Mire felébredt, a pénztárcáját már valaki elcsente. Az ügyes tolvaj ugylátszik álkulccsal kinyitotta a fülkét és felhasználva a kinálkozó alkalmat, a tárcát ellopott. A rendőrség nyomozást indított a vonatrabló ellen.

— **Szlovénzkóban egy hónappal késik az aratás.** Prágából jelentik: Szlovénzkóban legalább egy hónappal fog elkésni az aratás az esőzések miatt és ezért a malomtulajdonosok sürgetik a kormányt, hogy a belső és a magyar buza számára idejekorán hosszabbítsa meg a szállítási szerződések határidejét. Azt is kívánják, hogy a kormány halaszsa el az új vámtarifa törvény szentesítését. A jelentés arról is beszámol, hogy a cseh kormány az utolsó pillanatban megváltoztatja szándékát és mégsem lépteti életbe, a szenátus által is elfogadott új vámtörvényt.

— **Felrobbant egy svájci gyár.** Zürichből jelentik: Az Ovettsion melletti Kempfen féle festőanyag gyárban, aluminium por meggyulladására következtében robbanás történt, amely az egész gyártelepet rombadöntötte. Kilen munkás meghalt, kettő súlyosan megsebesült. Az anyagi kár igen nagy.

— **Az angol bányásztrájk.** Londonból jelentik: A szénbányászok sztrájkjának, az ország pénzügyeire gyakorolt súlyos hatása tükröződik vissza, az első negyedév bevételeinek számaiból. Ez a bevétel mindössze 147 millió font sterling volt, amely a mult év ugyanezen időszakával szemben huszonkétmillió font sterling csökkenést jelent.

— **A NAK kerti mulatsága.** E hó 11-én vasárnap a Lövdében rendezte a Noviszádi Atlétikai Klub az idei első nagy kerti mulatságát. Délután tekeverseny, dühöngőkonyha, kacsahalászás, sít, este nagy-kabaré műsor. Meghívó nem lesz kibocsátva.

— **Kereskedelmi cikkek gyártanak a német hadiszergyárak.** Londonból jelentik: Egy kérdésre válaszolva, Chamberlain az alsóházban kijelentette, hogy mindaz a harmincnégy német gyár, amely a békeszerződés értelmében hadianyag előállítására jogosult, üzemen van, de információja szerint jelenleg főként csak kereskedelmi cikkek előállításával foglalkozik.

— **Levágott női combot talált a bécsi rendőrség.** Bécsből jelentik: A Reitschbrücke pillértalapatán, tegnap egy levágott női combot találtak. A rendőrség nagy készséggel nyomoz a titokzatos ügy kiderítésére, és keresi a nőt, vagy annak holttestét, akinek levágott lábát megtalálták, eddig azonban a nyomozás eredménytelen. Annnyit megállapítottak, hogy a megtalálás előtt legfeljebb hatórával vágták le a törzsről a lábát és a hidról akarták a folyóba dobni, de a hid pilléren fennakadt a levágott testrész. A nyomozás a legnagyobb eréllyel tovább folyik.

— **Felrobbant egy gránát és 46 embert megölt.** Varsóból jelentik: Kovačóban gránát robbant fel, amely három tisztet és negyvenhárom közlegényt megölt. Ötvenöt katona részben súlyosan, részben könnyebben megsebesült.

— **A közegészségi miniszter a venéci üdülőhely megnyitását.** Vasárnap e hó 4-én délelőtt fél tizenegy órakor fogják ünnepélyesen megnyitni a Venácón a gyermek üdülőhelyet. A megnyitáson megjelenik dr. Miletics Szlávko közegészségi miniszter, dr. Stampar Andria a minisztérium osztályfőnöke továbbá a katonai, egyházi és polgári hatóságok képviselői.

— **Az oroszok franciaországi adósságainak rendezése.** Párisból jelentik: A Petit Journal közlése szerint elhatározták, hogy az Oroszország háborúelőtti adósságainak szabályozásáról francia-orosz tárgyalásokat elnapolják, miután a tárgyalások holtpontra jutottak és a tárgyaló felek belátták, hogy lehetlenség alapot találni a meg egyezésre. A szovjet kiküldöttek, akik megállapították a tárgyalások kudarcát, vissza fognak térni Moszkvába. A tárgyalásokat a lehetőség szerint mielőbb újra folytatják, valószínűen októberben vagy novemberben.

— **Elspekulálta a bank vagyonát.** Komáromból jelentik: Freistadt Pál, a komáromi Korona Bank vezérigazgatója elspekulálta a bank vagyonát. Mivel a megindult szanalási tárgyalások nem sikerültek, Freistadt nagyon elkésredett és tegnap Pozsonyban a Dunába ugrott. Holttestét még nem találták meg.

— **Mennyi kölcsönt kap Románia Olaszországtól.** Bukarestből jelentik: Manolescu államtitkár, a minisztertanácsban kiegészítő közléseket tett azokról az eredményekről, amelyeket az Olaszországban járt bizottság, a hadiadósságok rendezése és a kölcsön ügyében elért. A hadiadósságok összegét, a hátralékos kamatokkal együtt 157 millió lirában állapították meg. Ezt az összeget Románia ötven év alatt köteles visszafizetni. A kölcsön első része 200 millió lira névértékű lesz. A visszafizetés tíz évre szól. A kölcsön második része 100 millió lira. Ez az összeg, amely kamatmentes arra a célra fog szolgálni, hogy Románia ipari anyagokat vásároljon Olaszországban.

— **Bányarobbanás Chilében.** A Petit Parisien jelenti Santiagó de Chiléből. A chiquiu bányában robbanás történt. A robbanás következtében tizenegy bányász életét veszítette és körülbelül harminc súlyosan megsebesült.

— **A rhodoszi földrengés pusztításai.** Milánóból jelentik: Rhodosz szigetén a földrengés következtében tízezer ember vált hajléktalanná. A kárt eddig még hozzávetőlegesen sem tudták felbecsülni. Összesen ezeröttszáz ház dőlt teljesen romba. Az elpusztult házak nagyrésze 3—400 éves építmények.

— Juliusra viharos idő várható. A meteorológusok, akik az időjárás tudományos alapon foglalkoznak, határozottan zavarban vannak. Az időjárás egyre-másra rágó a jóslataikra, hiába ígérnek tartós meleg időt, az elmaradhatatlan esetleges „csapadékkal”, az eső egész nap zuhog. Junius hónapot meleg nyári hónapnak jósolták és valójában még alig volt néhány meleg naphoz szerencsénk. Juliusra megvan már a prognózis. Kuriózumból leközljük Adolf Brieskora neves bécsi meteorológusnak véleményét az időjárásról: Julius: Részben meleg idő, sok viharral, esővel és széllel. 3-án szeles idő várható viharral és erős csapadékkal. 10-én ismét nagy vihar várható tartós esővel és széllel, de azután kiderül. 16-án bizonytalan időjárás, eső, szél és hűvös levegő és ez tart 19-ig. Akkor kiderül, melegebb lesz, de esőre még mindig van kilátás, időnkint azonban kiderül. 26-tól 31-ig erős esőzés és vihar.

— **Hány minisztert „fogyaszt” Franciaország?** A legutóbbi évek során a francia kormányok szédületes gyorsasággal váltogatják egymást. Briand tizenegyedik miniszteriumát szervezte meg, de valószínűleg csak egynéhány hétre. Régebben a miniszterség sokkal állandóbb „foglalkozás” volt a franciáknál, mert például Villeroy kerek huszonkét évet állt a külügyek élén. Másrészt 337 éven keresztül 1589-től kezdve 1926-ig 119 külügyminisztert fogyasztott a francia kormányzat. Még a nagy francia forradalom idején is elég volt évenként egy-egy külügyminiszter. Most azonban alig telik el néhány hónap, sőt sokszor egy pár hét a kormány válságos helyzetbe kerül és egy év alatt elég szépszámu külügyminiszter váltogatja egymást.

— **A Zlatorog menetrendje.** Az SHS dunai hajózási társulat Noviszád és Kamenica között közlekedő „Zlatorog” május 1-től kezdve a következő menetrend szerint közlekedik: Noviszádról indul 4:50, 6:10, 8, 9, 11, 13, 15:30, 17:30, 19 és 21 órakor, Kamenicáról indul 3:40, 5:40, 7:15, 8:30, 9:30, 11:30, 14:30, 16:30, 18:30 és 19:50 órakor. A hajópénztáránál 60 jegyből álló füzet váltható az első osztályú füzet ára 135, a második osztályú füzet ára pedig 105 dinár.

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátraleb-
ban levő előfizetőinket és viszontelárusítóinkat,
hogy az egyidejűleg megküldött felszólításun-
kon jelzett összeget forduló postával utalv-
nyozni szíveskedjenek, nehogy a lap további
küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes
tisztelettel!

„Délbácska” kiadóhivatala.

A DUNA VIZÁLLÁSA

Junius 25-én reggel	—	—	—	555
Junius 26-án	—	—	—	566
Junius 27-én	—	—	—	578
Junius 28-án	—	—	—	587
Junius 29-én reggel 8 órakor	—	—	—	598
Junius 29-én 10	—	—	—	600
Junius 30-án 8	—	—	—	611
Junius 30-án d. e. 12	—	—	—	613
Junius 30-án d. u. 4	—	—	—	615
Julius 1-én reggel	—	—	—	620
Julius 1-én délután	—	—	—	625

Szerkesztésért és kiadásért felel:

TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

Tisztelettel értesitem
a nagyérdemű közönséget, hogy

**cipésműhelyt nyitottam
a Wagner-palota udvarában.**

Kérem ismerőseimet és jóakaróimat, hogy meg-
rendeléseikkel és javításokkal is felkeresni szíves-
kedjenek. Tisztelettel!

Heintzl Rudolf

a volt Ivosevics cipőkereskedő üzletvezetője.
Elsőrendű munkák. - Gyors és pontos kiszolgálás.
Egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik.

SPORT

A noviszádi kerület válogatott csapata Becskereken, a mitrovicai Gradjanszki és a Jugoszlávia kombinált csapata Noviszádon játszik vasárnap

A kerület válogatott csapata — mint ismeretes — vasárnap, július 4-én Becskereken mérkőzik az ottani kerület válogatott csapatával. A kerületi válogatott csapat összeállításában némi változás állott be, amennyiben Koics, a sabáci válogatott fedezetjátékosa elfoglaltsága miatt a mérkőzésen nem vehet részt, helyette Jovánovics II., a sabáci baisszélsőt rendelték be. Az utóbbi mérkőzéseken mutatott kitűnő játéka alapján valószínűleg Dudas is helyt kap a válogatott csapatban, amely a játékosok jelenlegi formáját tekintve, a siker reményében veszi fel a küzdelmet a becskerekiekkel.

A kerületi válogatott becskereki mérkőzésével egyidejűleg Noviszádon is lesznek mérkőzések. A NAK pályán kettős mérkőzést játszanak. A mitrovicai Gradjanszki látogat el Noviszádra és a NAK-kal játszik barátságos mérkőzést. A mitrovicai csapat kitűnő játék-
erőt képvisel és évek óta állandó és egyenlő erejű vetélytársa a sabáci Macsvának. Ennek a csapatnak volt a játékosa Giller, aki a legutóbbi időben állandó tagja a jugoszláv válogatottaknak. A közelmúlt mérkőzéseken Giller volt a válogatott csapat egyik legjobb játékosa.

A mitrovicai Gradjanski szereplésével egyidőben a Jugoszlávia is elküldi kombinált csapatát Noviszádra. Az országos bajnoksapat kombináltjai a Radnicski ellen játszanak. A Beográdi S. K. kombinált csapatának legutóbbi kitűnő noviszádi játéka arra enged következtetni, hogy a Jugoszlávia kombinált csapatának noviszádi szereplése különleges futballélvet-
nek ígérkezik.

Balázs Iván Jugoszláv tenniszbajnoka. Szerdán fejezték be Zágrábban, a Jugoszlávia bajnokságáért folyó tenniszversenyeket. A népes mezőny nagy konkurenciájában a férfi egyes bajnokságot Balázs Iván, a becskerekiek kitűnő bajnoka nyerte meg.

Az Achilles családi estélye. Az Achilles kerékpár egyesület június 3-án, szombaton tartja első családi estélyét. Belépti díj nincsen.

Vigyázzunk a vándor futballistákra. Orosházáról jelentik: Fekete Mihály dunaharaszti illetőségű 22 éves magántisztviselő, az Orosházai Testgyakorlók Köre két tagjának, Oros Mihálynak és Tódor Károlynak lakásában kapott szállást, akik őt álláshoz is juttatták. A vasárnapi mérkőzésen Fekete az orosházaiak nagy meglepedésére játszott a csapatban, éjszaka azonban összeszedte lakótársai minden ingóságait és megszökött Orosházáról. Az ellopott ruhaneműk értéke tíz millió korona. A rendőrség megindította a nyomozást a gyorslábu futballista kézrekerítésére.

Működésbe lépett a Torzsai AND. Torzsai AND—Kulai SC 3:2 (2:0). Bíró: M. Schick. Torzsai AND—Temerini SC 2:1 (1:1). Bíró: Petrovics.

Sportviccek

Uj kétméteres magasugró. Langinusz Aurel, a VSC két méter magas ugróatlétája, tréningben 155 cm-t ugrott.

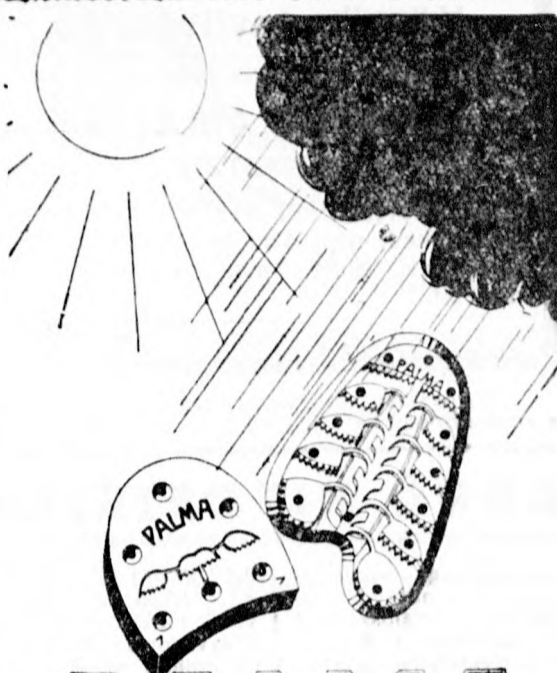
Tömeges autószerencsétlenség Amerikában. Tudósítónk írja, hogy az Egyesült Államokban minden második emberre esik egy autó. Csak mindenki akkor veszi észre, mikor már ráesett.

Samuka érdeklődik. Samukát a papája először viszi ki atlétikai versenyre. Persze, Samuka folyton kérdésekkel zaklatja a papát, aki dühösen kifakad:

— Hagyj fel már a kérdéseiddel!
— De papa...

— Na jó, még egyetlenegy kérdésre válaszolok.

— Na akkor mondd meg, hogy a holtverseny mikor halt meg?

PALMA

gummi sarok és talp

Ha rossz az időjárás, nem fényezés, ha a cipőjén „PALMA”-t használ, amikor pedig szép az idő, ha a szandálon viseli, mert a gummisárokkal a járásunk kellemes és ruganyos s ez minden takarékos és praktikus ember számára feltétlenül szükséges. Vajjon miért?

Mert tartósabb és olcsóbb a bőrnél

Kísérlelje meg s hamarosan meg fog győződni róla, hogy nem akar már cipőt viselni „PALMA” nélkül.

A dinár árfolyamai

Bécs . . . 1240.75 Prága . . . —
Budapest . . . 1261.— Zürich . . . —

Julius 1	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.135	—	—	177.—
Zürich	—	1096.—	1096.—	1935 50
Newyork	516.50	56.51	56.51	—
London	25.14	275.40	275.65	486.75
Páris	14.05	157.—	159.08	272.50
Milano	18.28	204.25	203.75	359.50
Prága	15.30	167.70	167.80	—
Berlin	—	1347.50	1349.—	—
Budapest	—	793.50	—	—
Brüsszel	14.20	161.—	—	—
Bécs	—	800.50	800.50	—
Bukarest	241.25	26.—	—	48.—
Amsterdam	—	—	—	40.175
Szófia	—	—	—	—
Krisztianis	—	—	—	—
Szaloniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

chicagol terménytőzsde

1926 július 1, 19 óra

Buza	Tengeri
május 1926 . . . 133.—	május 1926 . . . 67 3/4
Július . . . 133.75	Július . . . 74.50
Szeptember . . . 137.25	Szeptember . . . 77 3/4

Irányzat: buza szilárd, tengeri állandó (AVALA)

Novisadi terménytőzsde

1926 július 1. (Hivatalos jegyzések)

Buza bácskai szokvány d. k. 300 (3 vagon).
Tengeri, bácskai d. k. 160 (1 vagon). Liszt, bácskai nullás d. k. 510 (1 vagon), bácskai nullás kombinált d. k. 510 (1 vagon), 2. számú bácskai kenyérliszt d. k. 450 (1 vagon), 6. számú bácskai kenyérliszt d. k. 310 (1 vagon). Buza-korpa, szerémi jutásákban d. k. 130 (1 vagon). Irányzat: változatlan.

Nyilt-tér*)

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejthetetlen halottunk

LUSTIG AMÁLIA

szül. REITZER

elhunyta alkalmából személyes és írásbeli részvételükkel nagy fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Lusztig-család.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

APRÓ HIRDETÉSEK

ELADÓ egy nagy jég-szekrény, 1 nagy konyhaszekrény, 1 hálószoba, 1 ruhaszekrény, 1 kanapé, több mechanikai gép és egy pár új sárga lószerszám Futoski put 70. sz. Ugyanitt egy hölgy részére butorozott szoba KIADÓ és egy nagyobb helyiség műhelynek vagy raktárnak.

167-1-4

NYOMDAI MUNKÁKAT olcsón és izlésesen készít Farkas és Dürbeck könyvnyomda Novi Sad, Željeznička ul. 30. szám. Telefon 488.

KIRAKAT (dupla üveg és rollóval), 1 spanyolfal és 1 nagy férfi Singer-varrógép és 1 motorbicikli olcsón eladó Bana Jelašića (Mikes Kelemen) ucca 6.

HIRDETÉSEK

Fiatal fűszeres-segéd,

ki helyben tanult és a három nyelvet bírja, azonnal felvétetik.

Pollák i Drug, Jevrejska u. 15.

Figyelem!

Ön csak akkor győződik meg a kovácsmunkák jó és olcsó beszerzéséről, ha szükséges megrendeléseit, u. m.: Autórugók, hintók, steier kocsi, lóvasalások stb.-bi e szakmába vágó munkát L. Muzičkog (Jenő herceg) ucca 1. szám alatti műhelyben eszközölteti. Gyors és pontos kiszolgálás.

Tisztelettel

Eiler Henrik, kovács-mester.

Üres szoba

a város központjában azonnalra kiadó. Cim:

Schmolka hirdetőirodában, Novisad, Futoski put 2. — Telefon 276.

Egy vagy kétszobás lakás

kerestetik július elejére vagy későbbi időpontra. Ajánlatok a „Délbácska” napilap kiadóhivatalába kéretnek.

Építészek figyelmébe!

Áthányó rosták, rabbitz szövetek és fonatok, tüskés drót, mindenféle kerítés fonat, díszes kerítések, rácsok, vasszerkezetek, vasablakok a legújabbakban

KRAMER TESTVÉREK

sodronyáru és vasszerkezeti gyárában

Novi Sad, Mali Liman, szerezhetők be.

Vojvodinai Iparkiállítás Novisadon

1926. év augusztus hó 1-től 10-ig.

Több iparegyesület kívánságára — melyek tagjai még nem jelentkeztek, de részt óhajtanak venni a kiállításon — a végrehajtó bizottság a jelentkezési határidőt i. é. július 10 ig meghosszabbította

Az utazási igazolványok

elárúsítása már megkezdődött és azok a mi meghatalmazott ügynökeinknél 20 dinárért kaphatók.

A kiállításon nagy sorsjáték működik,

melynek nyerevényeit a kiállítás legjobb tárgyai képezik.

A sorsjegyek ára 10 dinár.

A kiállítási katalógus 10.000 példányban

f. évi július hó 10-én hagyja el a sajtót és aki abban hirdetést óhajt közzétenni, küldje be a szöveget és kliséjét legkésőbb július hó 1-ig. A hirdetések díja igen mérsékelt.

Minden információt megad a kiállítási iroda. Vásárolják mindannyian igazolványainkat és sorsjegyeinket.

Pályázati hirdetmény

A novisadi rom. kath. egyházközség levélbeni zárt ajánlat útján bérbe adja a Péter Király ucca 30. számú bérházában levő, Kertész Mór feletti emeleti helyiséget, amely ugy irodái, mint üzleti célokra rendkívül alkalmas.

A helyiség egyben és felosztva is bérbevehető.

Ajánlatok f. évi július 3-ának déli 12 órájáig a hitközségi irodában adhatók be, ugyanott nyerhető bővebb felvilágosítás naponként d. e. 10—12 óra között.

Novisad, 1926. június 22-én.

A rom. kath. hitközség elnöksége

193-1-0

Beck János

papirkereskedése és könyvkötészete

NOVI SAD, Futaki ut 94.

Állandó nagy választék képeslap ujdonságokban.

Nagy raktár divatos, modern levélpapírokban.

Iskolacikkek, író- és rajzszerek, képeslap albumok, emlékkönyvek a legolcsóbb árakon.

Géperőre berendezett modern könyvkötészet

Jobb házból való fiu

tanoncnak fevétetik. Jelentkezni

Gausz Viktor fűszerkereskedőnél, Hal-tér 5. szám.

Saldakontista

jó kézírással, ki a német és magyar nyelvben tökéletes, nagyobb cég által sürgősen kerestetik. Rövid írásbeli ajánlatok „Azonnali belépés” jelige alatt Schmolka hirdetőjébe Novisad, küldendők.

A Novisadi Katolikus Olvasó- és Gazdakör

Epres-ucca 18. sz. saját helyiségében július 11-én vasárnap este szinre hozza Monostori Károly,

A kicserélt vőlegény

(Utolsó kenet)

eredeti népszínmű dalokkal, 3 felvonásban
Rendező: Diener Gyuszi

SZEMÉLYEK:

Tudó Gáspár, módos gazda és korcsmáros	— — — —	Gellért Ferenc
Éva, felesége	— — — —	Mazány Magda
Füzi Eszter, nevelt leányuk	— — — —	Schmetich Tuli
Bencsi Józsi, urasági számadó juhász	— — — —	Csapó Lajcsi
Mikó Pali, nevelt fia, fiatal parasztagazda	— — — —	Németh Feri
Pogány Lojzi, csendbiztos	— — — —	Leichtner Miklós
Héja	— — — —	Siket István
Darázs	— — — —	Andricsek János
Bertleff, gazdag orosz paraszt	— — — —	Móricz János
Szima, a fia	— — — —	Lépes Mariska
Koľompár Zsófi	— — — —	
Lojzika, fia	— — — —	
Seifenduft Aron, révbérlő	— — — —	Pollermann Béla
Citera, a község dobosa	— — — —	Lepár András
Gangos, mezőbíró	— — — —	Pilcz Nándor
Lógós, kisbíró	— — — —	Andricsek István
Peti, szolgáló	— — — —	Székely János
Vica, szolgáló	— — — —	Dobolka Annuska
Fige	— — — —	Mayer János
Csicsó	— — — —	Garay József
1-ső	— — — —	Kakucska István
2-ik	— — — —	Babarczy István
1-ső	— — — —	
2-ik	— — — —	
3-ik	— — — —	

Nép. Történet egy nagyközségben a közelmúltban. Az előadás után tánc reggelig, melyre a kör tagjait és azok vendégeit tisztelettel meghívja a RENDEZŐSÉG.

NOVISZÁDI DOBOZGYÁR

Barth Domonkos, Petar Zrinjski ulica 17.

Elvállalok mindennemű doboz készítését, bármilyen mérték szerint a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig la szürke falemez — la fehér falemez — la barna patent lemez

A legolcsóbb áron, minden erősségben és minden mennyiségben, 24 órával a megrendelés után szállítatik. Fizetések kizárólag gyáramban eszközözendők s így senki sincs azok felvételére felhatalmazva. Tisztelettel

Barth Domonkos